

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Sacrorvm Ritvvm, Sev Commentaria In Rvbricas Missalis Et Breviarii Romani

In quibus origo cuiusque Ritus, Causæ historicæ, vel mysticæ, ex maiorum ingenio, Theoria, Praxis, Obligatio, & exquisitus Vsus, additis opportunè Decretis omnibus S. Rituum Congregationis, quàm breuissimè explicantur

Gavanti, Bartolommeo

Antverpiæ, 1646

De ordinanda Missa ex supradictis Rubricis. XIV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40214

bet adorandi cum genuflexione, vti ad ea verba, *Et verbum caro factum est*; quando nimirum dicitur, *Et proccidentes adorauerunt eum.*

t *Euangelium Vigilie.*] Quia nec in Officio lectum est, ideo neque legitur in fine Missæ.

u *In Missis Votiuis.*] Quia Votiuæ discordant ab Officio, cuius Euangelium vel nobiliori loco in Missa le-

gendum est, vel omittendum; idcirco semper in ijs legitur Euangelium S. Ioannis.

Dicitur etiam Euangelium S. Ioannis in fine Missæ de Festo, in qua nulla fit commemoratio Feriæ priuilegiatæ, vt in tit. 7. num. 2. quando scilicet dicuntur duæ Missæ, de Festo, & de FERIA, sine vtrorumque commemoratione.

De ordinanda Missa ex supradictis Rubricis. XIV.

Supradictis Rubricis cognitis, si quis velit ordinare Missam diei, recurrat ad Ordinarium Missarum de Tempore, vel de Sanctis, secundum qualitatem Officij. Si proprium non habeat, recurrat ad Commune Sanctorum. Si de FERIA agendum sit, & propria Missa non fuerit de FERIA, dicatur Missa precedentis Dominica, omisis Gloria in excelsis, & Symbolo: praterquam Tempore Paschali, in quo semper dicitur Gloria in excelsis, vt supra, excepta Missa Rogationum: & in Aduentu^x pratermittitur Alleluia post Graduale, cum suo Versu. Si dicenda sit Missa Votiuæ, requiratur post Commune Sanctorum suo loco. Si plures Orationes dicenda sint, requirantur post Missas Votiuas, suo loco de singulis rebus singula. Si pro Defunctis dicenda sit Missa, habetur post Missas Votiuas, cum Collectis diuersis, circa finem Missalis. Ordo totius Missæ, cum Prefationibus, Canone, & alijs dicendis, habetur suo loco, cum Proprio Missarum de Tempore.

EX his colligitur, ordo Missalis quàm optimè institutus sit, in quo primùm habentur Missæ de Tempore, ab Aduentu ad Pascha, à Paschate ad Aduentum: & hæ sunt Missæ, vt ita dicam, de Vita Christi per annum distributæ. Deinde Missæ de Sanctis, ab Aduentu item ad Aduentum, siue finem Nouembris: & hæ sunt Propriæ. Tum communes de iisdem. Quarto loco Votiuæ, & pro varijs necessitatibus. Postremo loco pro Defunctis, qui extremum in pace clausurunt diem. Canon verò medium Missalis iure occupat locum cum Ordi-

ne Missæ, qui communis est omnibus Missis.

x *Pratermittitur Alleluia.*] Feriæ Aduentus sunt quasi Vigiliæ summæ Festiuitatis Natalis Domini; & in iisdem erat ieiunium, vt dicemus tit. seq. ad mœrorem representandum sanctorum Patrum expectantium Messiam. Quare sicut in Vigilijs, & alijs ieiuniorum diebus, ex *Alcuin. de Diu. Offic. cap. de Parasceue*, omittimus festiuissimum Alleluaticum melos, ita & in Ferijs Aduentus. Repete ea quæ diximus supra tit. 10. ad num. 4.

Acci-

Accidit aliquando obstinatè peti ab aliquibus Missam celebrari de Sancto infra eiusdem Octauam, sed in die, in quo fit Officium de alio Sancto Semiduplici cum commemoratione Octauæ; puta, exigunt Missam de S. Ioanne Baptista in Festo S. Leonis II. seu Missam S. Antonij Patavini infra eiusdem Octauam, & sæpè infra Octauam Corporis Christi; seu Missam de B. Virgine in Festo S. Nicolai Tolentianis, & similes Missas: quo ritu hæ Missæ celebrabuntur? neque enim à Rubricis Votiuæ Missæ prohibentur dici infra præfatas Octauas, neque in Festis prædictis Semiduplicibus: at neque meræ Votiuæ eæ videntur esse, ratione propriæ Octauæ, infra quam eæ petuntur dici. Multis autem hac de re à me quærentibus respondi, saluo

meliori iudicio, & S. Rituum Congregationis arbitrio, Festiuas eas non esse, quia Horis Canonicis non correspondent: & Votiuas esse ex hoc potissimum capite, quia non correspondent Officio, quæ est Votiuarum nota, in tit. seq. 15. num. 5. tum quia supponimus, infra Octauas proprias eas occurrere, transacto Festo. Et licet Octaua tota reputetur vnus & idem dies Festus, vnde & Missa Festi repetitur per totam Octauam; tamen id locum habet, quando perseverat Officium de Octaua simul cum Missa, secus, si discordat Missa ab Officio. Posito igitur, quod eæ sint Votiuæ potius quàm Festiuæ, ritum Votiuarum in his obseruarem, si obstinatè exigantur, aut si negari non possint sine petentis offensione.

De Hora celebrandi Missam. XV.

Missa priuata saltem post Matutinum & Laudes, quacumque hora^r ab aurora vsque ad meridiem dici potest.

y e Ab aurora vsque ad meridiem.]
Nempe in luce, quia ex S. Thoma 3. par. quest. 83. artic. 2. ad 4. Christus ait, Me oportet operari, donec dies est, Ioan. 9. addit *Suar. disp. 80. sect. 4.* nec ante auroram regulariter ad opus publicum conueniri, nec post meridiem ieiunium protrahi: vbi etiam concedit horam cum dimidia ante ortum Solis, ex causa. Tertiam partem horæ ante auroram, vel post meridiem, esse notabilem partem, & sufficientem ad lethale peccatum, docet *Azor. lib. 10. cap. 25. quest. 6.* minor quàm tertia pars horæ excusat à lethali, ex *Soto 4. Distin. 14. quest. 2. artic. 2.* concedit *Navar. in Man. cap. 25. num. 85. & alibi,*

celebrari posse ex causa rationabili post meridiem; contra quem cum communi opinione scripsit *Francol. Tractat. de Tempore Hor. Canonic. 1. par. cap. 41.* iusta verò causa esse potest, post Missam solemnem tardiùs cantatam in Festis, vel post concionem longiorem, addit *Suar.* vt fiat de licentia Episcopi, si commodè haberi potest.

Priuilegiati, vt hora ante vel post celebrare queant, poterunt hora ante, vel post statam horam à Summistis regulariter concessam, celebrare; aliàs non esset priuilegium.

Varijs igitur horis celebrari priuatim potest, quia fit in Missa memoria Passionis, quæ accidit manè; Mortis, quæ